

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Στις 6 Ιουλίου 2011 η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Διδακτικού Προσωπικού της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κατέληξε ομόφωνα μετά από συζήτηση στα εξής:

– Ο Σύλλογός μας επιμένει να αγωνίζεται και να μάχεται για την προάσπιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου και για τη διαρκή βελτίωση της διδασκαλίας και της έρευνας που διεξάγεται σε αυτό. Έχει κατά καιρούς επισημάνει ορισμένα κακώς κείμενα στο χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και έχει καταθέσει σειρά προτάσεων για τη θεραπεία τους, στοιχειοθετώντας ψύχραιμα και νηφάλια τις θέσεις του.

– Το Υπουργείο Παιδείας Δ.Β.Μ.Θ. έδωσε στη δημοσιότητα ένα σχέδιο νόμου και προτίθεται με τρόπο απαράδεκτο να το καταθέσει στη Βουλή προς ψήφιση κατά τη διάρκεια του θέρους. Αυτό το σχέδιο νόμου, μολονότι υποτίθεται ότι έχει ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του ελληνικού Πανεπιστημίου και τη θεραπεία των αδυναμιών και των προβλημάτων του, στην ουσία επιφέρει σαρωτικές και καταστροφικές αλλαγές, οι οποίες όχι μόνο οδηγούν σε λάθος κατεύθυνση, αλλά ουσιαστικά ακυρώνουν την ουσία της πανεπιστημιακής λειτουργίας και το δημόσιο χαρακτήρα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Η παραπάνω διαπίστωση στηρίζεται στα εξής:

- Το σχέδιο νόμου αφορμάται από μια παντελώς λανθασμένη λογική συκοφάντησης και απαξίωσης του Δημόσιου Πανεπιστημίου. Ακυρώνει και εκμηδενίζει τα γόνιμα και δημιουργικά στοιχεία ακαδημαϊκής παράδοσης πολλών δεκαετιών που κατακτήθηκαν με σκληρούς αγώνες και θυσίες της πανεπιστημιακής κοινότητας και καταλογίζει στον ακαδημαϊκό κόσμο της χώρας την αποκλειστική ευθύνη για τα προβλήματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα αποσιωπά τις βαρύτατες και σοβαρότατες ευθύνες της Πολιτείας. Προκλητικά αγνοεί το τεράστιο διδακτικό, ερευνητικό και ευρύτερο κοινωνικό έργο που επιτελείται στα ελληνικά Πανεπιστήμια συχνά υπό αντίξοες συνθήκες. Οι Έλληνες ακαδημαϊκοί δάσκαλοι έχουν εντονότατη παρουσία στο διεθνή επιστημονικό χώρο με αναγνωρισμένο ερευνητικό έργο στην

Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ και οι απόφοιτοι των ελληνικών Πανεπιστημίων γίνονται αμέσως δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής, όπου, κατά κοινή ομολογία των συναδέλφων του εξωτερικού, διακρίνονται για την άρτια επιστημονική τους κατάρτιση. Και όλα αυτά επιτυγχάνονται από τους Έλληνες πανεπιστημιακούς με ανεπαρκέστατη χρηματοδότηση από την πολιτεία για την έρευνα και με τους μισθούς τους καθηλωμένους εδώ και χρόνια σε επίπεδα απαράδεκτα για τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

- Στο σχέδιο νόμου δεν έχουν ληφθεί υπόψιν οι προτάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας για τη βελτίωση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ούτε και οι βάσιμες και αιτιολογημένες ενστάσεις της για τις σοβαρότατες αδυναμίες και τους κινδύνους που ελλοχεύουν στην προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση.
- Το σχέδιο νόμου οδηγεί σε ένα συγκεντρωτικό, ολιγαρχικό και αδιαφανές σύστημα διοίκησης των Πανεπιστημίων. Προβλέπει τη δημιουργία Συμβουλίου Διοίκησης με δεκαπέντε μέλη μακράς θητείας, επτά από τα οποία δεν θα προέρχονται από την πανεπιστημιακή κοινότητα και δεν θα εκλέγονται άμεσα από αυτή. Παραβιάζεται έτσι η θεμελιώδης και συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης των Πανεπιστημίων. Παρέχεται η δυνατότητα σε άτομα ξένα προς την πανεπιστημιακή κοινότητα να ασκούν διοίκηση στα Πανεπιστήμια και να αποφασίζουν για την τύχη των Ιδρυμάτων, χωρίς να λογοδοτούν στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Μάλιστα, ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής Πρόεδρος αυτού του Συμβουλίου προβλέπεται να είναι εξωπανεπιστημιακοί, χωρίς καμιά δημοκρατική νομιμοποίηση από το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας.
- Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου επιλέγεται από τριμελή επιτροπή οριζόμενη από το Συμβούλιο Διοίκησης μετά από διεθνή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Παύει δηλαδή να εκλέγεται από το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας και μπορεί κάλλιστα να μην προέρχεται από αυτήν! Πρόκειται για σαφέστατο πλήγμα στο συνταγματικά κατοχυρωμένο αυτοδιοίκητο των Πανεπιστημίων.

- Είναι θολό και ακαθόριστο το τοπίο όσον αφορά τη σχέση ανάμεσα στα όργανα διοίκησης που προτείνει το σχέδιο νόμου. Είναι σίγουρο ότι η πολυαρχία θα οδηγήσει σε σύγκρουση αρμοδιοτήτων και σε προβλήματα στη λειτουργία του Πανεπιστημίου.
- Το σχέδιο νόμου περιθωριοποιεί και υποβαθμίζει τη Σύγκλητο, περιορίζει δραστικά τον αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα της και τη μετατρέπει σε όργανο με συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Χάνουν έτσι τα Τμήματα του Πανεπιστημίου τη δυνατότητα για ουσιαστική εκπροσώπηση και παρέμβαση στη διοίκηση του Ιδρύματος.
- Ούτως ή άλλως το σχέδιο νόμου λανθασμένα καταργεί το Τμήμα ως βασική ακαδημαϊκή μονάδα, αντικαθιστώντας το με το θολό και ακαθόριστο κατασκεύασμα της υδροκέφαλης Σχολής. Επιπροσθέτως, αφαιρείται η οποιαδήποτε θεσμική υπόσταση των Τομέων. Το Τμήμα και ο Τομέας αποτελούν μέχρι τώρα τα βασικά κύτταρα της ακαδημαϊκής δομής, λόγω της άμεσης και οργανικής σχέσης τους με τα γνωστικά αντικείμενα που συγκροτούν τον πυρήνα της επιστημονικής τους υπόστασης και οντότητας.
- Η πρόβλεψη του σχεδίου νόμου για εισαγωγή των φοιτητών όχι σε Τμήμα αλλά σε Σχολή, η οποία και θα απονέμει πτυχίο, είναι ιδιαίτερος προβληματική και πρακτικώς μη εφαρμόσιμη. Είναι αδύνατος ο καταρτισμός ενός επιστημονικά έγκυρου και αποδεκτού ενιαίου προγράμματος σπουδών που θα περιλαμβάνει μια πλειάδα γνωστικών αντικειμένων, όχι πάντα στενά συνυφασμένων μεταξύ τους. Είναι επικίνδυνη και επιστημονικά απαράδεκτη η συσσώρευση πολλαπλών γνωστικών αντικειμένων σε διετή, τριετή ή – έστω – τετραετή προγράμματα σπουδών, όπως αυτά που προβλέπει το σχέδιο νόμου. Είναι πρακτικώς αδύνατη η σε βάθος εκμάθηση από τους φοιτητές οποιουδήποτε επιστημονικού αντικειμένου, όταν αυτό κατατέμενεται σε τόσα πολλά κομμάτια και προσφέρεται σε “εύπεπτες” αλλά αποσπασματικές, επιφανειακές και ρηχές μερίδες γνώσης. Τα “ευέλικτα” προγράμματα σπουδών που υπόσχεται το σχέδιο νόμου είναι από πρακτική σκοπιά μη εφαρμόσιμα και από ακαδημαϊκή και δεοντολογική σκοπιά απολύτως κατακριτέα.
- Ιδιαίτερα προβληματική είναι και η πρόβλεψη του σχεδίου νόμου για τη δημιουργία και παράλληλη λειτουργία τριών ξεχωριστών Σχολών: μιας προπτυχιακής, μιας

μεταπτυχιακής και μιας για τη διά βίου μάθηση. Εύκολα μπορεί κάποιος να φανταστεί τα πρακτικά και επιστημονικά προβλήματα που θα προκύψουν (αδυναμία συντονισμού, γραφειοκρατική διόγκωση, συγκεντρωτισμός, έλλειψη χώρου, αποκοπή των γνωστικών αντικειμένων από το επιστημονικό και ερευνητικό περιβάλλον τους κλπ.), ιδιαίτερα στα μεγάλα Πανεπιστήμια.

- Κατά το σχέδιο νόμου αρμόδιο όργανο για τη λειτουργία της υπερενισχυμένης Σχολής θα είναι η Κοσμητεία με επικεφαλής τον Κοσμήτορα. Δυστυχώς και πάλι, κατά τα πρότυπα της “εκλογής” του Πρύτανη, ο Κοσμήτορας δε θα εκλέγεται δημοκρατικά από την ακαδημαϊκή κοινότητα της Σχολής, αλλά θα επιλέγεται από το ολιγομελές Συμβούλιο Διοίκησης. Συνεπώς εκ νέου παραβιάζεται κατάφωρα η αρχή του αυτοδιοίκητου, αυτή τη φορά σε επίπεδο Σχολής.
- Το σχέδιο νόμου υποβαθμίζει δραματικά την ποιότητα της προσφερόμενης παιδείας μετατρέποντας τα Πανεπιστήμια σε κέντρα μεταλυκειακής εκπαίδευσης και τα πτυχία τους σε πιστοποιητικά δεξιότητων χωρίς κανένα αντίκρισμα. Με αυτόν τον τρόπο οι απόφοιτοι των Πανεπιστημίων ουσιαστικά δεν έχουν επαγγελματικά δικαιώματα και είναι απροστάτευτοι μέσα στο σκληρό και ανταγωνιστικό περιβάλλον της αγοράς εργασίας.
- Το σχέδιο νόμου ουσιαστικά επιδιώκει τη λειτουργία των Πανεπιστημίων με τους όρους ιδιωτικής εταιρείας. Είναι ηλίου φαεινότερον ότι αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της δωρεάν παιδείας και προλείπει το έδαφος για την επιβολή διδάκτρων και στις προπτυχιακές σπουδές. Αφαιρεί τη διαχείριση των οικονομικών από τα Πανεπιστήμια και παραδίδει την ανώτατη παιδεία στα συμφέροντα και τις επιλογές των χορηγών.
- Το σχέδιο νόμου καταργεί χωρίς αιτιολόγηση την απολύτως σημαντική εισαγωγική βαθμίδα του Λέκτορα και την αντικαθιστά με περιορισμένης χρονικής διάρκειας συμβασιούχους διδάσκοντες χωρίς δυνατότητα εξέλιξης και με μηδαμινή συμμετοχή στη διοίκηση των Πανεπιστημίων, επαναφέροντας το αλήστου μνήμης καθεστώς της δουλοπαροικίας του εκπαιδευτικού προσωπικού, με πλήθος υποχρεώσεων αλλά χωρίς δικαιώματα.

- Το σχέδιο νόμου χαρακτηρίζεται από έντονο «ραγιαδισμό» που οδηγεί στην εθελοδοουλία στους ξένους και την αποικιοποίηση των ελληνικών Πανεπιστημίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι επιβάλλει τη μεγάλη συμμετοχή ξένων καθηγητών στα εκλεκτορικά σώματα και στις επιτροπές αξιολόγησης, πρακτική που: α) δεν ακολουθείται στα Πανεπιστήμια της Ευρώπης, β) απαξιώνει το εγχώριο πανεπιστημιακό δυναμικό, γ) είναι σχεδόν αδύνατο να εφαρμοστεί, τη στιγμή που οι ξένοι επιστήμονες αδυνατούν να κρίνουν το κομμάτι του έργου των Ελλήνων συναδέλφων τους που είναι γραμμένο στα ελληνικά, και δ) προκαλεί νομικής υφής προβλήματα.

– Πιστεύουμε ότι οι παραπάνω διαπιστώσεις –οι οποίες δεν είναι σε καμιά περίπτωση εξαντλητικές, αλλά αναγκαζόμαστε για λόγους οικονομίας χώρου να περιοριστούμε στις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις– καθιστούν σαφείς τις αδυναμίες και τους κινδύνους που ελλοχεύουν στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου. Για όλους τους παραπάνω λόγους:

- ❖ Εκφράζουμε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο τη ριζική αντίθεσή μας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου και καθιστούμε σαφές ότι δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να γίνει αποδεκτό από την ακαδημαϊκή κοινότητα.
- ❖ Καλούμε το Υπουργείο Παιδείας Δ.Β.Μ.Θ. να αποσύρει το σχέδιο νόμου που έχει ανακοινώσει, να μην επιμένει στην ψήφιση νόμου κατά τη διάρκεια του θέρους και να επανέλθει, εφόσον προηγηθεί ο αναγκαίος ουσιαστικός διάλογος με τα Πανεπιστήμια και με όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου.
- ❖ Καλούμε το Υπουργείο να αναλάβει επιτέλους τις σοβαρότατες ευθύνες του απέναντι στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, να προχωρήσει στον άμεσο διορισμό των εκατοντάδων συναδέλφων που ήδη έχουν εκλεγεί (μέχρι και δύο χρόνια πριν, με διαφανείς διαδικασίες και όχι από επιτροπές άνωθεν επιβεβλημένες και ολιγομελείς) και την τήρηση της λίστας των διοριστέων, να επισπεύσει τις διαδικασίες προκήρυξης νέων θέσεων διδακτικού προσωπικού, να σταματήσει την παράνομη κωλυσιεργία στις διαδικασίες εξέλιξης του ακαδημαϊκού προσωπικού, να αποκαταστήσει τη χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων, την οποία μείωσε κατά 50% και πλέον,

οδηγώντας τα πανεπιστημιακά ιδρύματα σε ασφυξία και μαρασμό, και να λάβει σοβαρά υπόψιν τις εποικοδομητικές προτάσεις που έχει υποβάλει η ακαδημαϊκή κοινότητα για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

- ❖ Καλούμε την ηγεσία της Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Π. να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων και να προβεί χωρίς καθυστέρηση σε δυναμικές και αποτελεσματικές κινητοποιήσεις για την προβολή των θέσεων του κλάδου μας και την αποτροπή των δεινών για το Πανεπιστήμιο που προοιωνίζεται το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας Δ.Β.Μ.Θ.
- ❖ Η αρχή πρέπει να γίνει αμέσως, εντός Ιουλίου, με μια δυναμική συγκέντρωση διαμαρτυρίας στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου με τη συμμετοχή όλων των Συλλόγων Διδακτικού Προσωπικού των Α.Ε.Ι. της χώρας και όλων των μελών των ελληνικών Α.Ε.Ι.

– Τέλος, σε περίπτωση ψήφισης αυτού του καταστροφικού νόμου για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση:

- ✚ Καλούμε τη Σύγκλητο και τις πρυτανικές αρχές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών να προχωρήσουν σε αναστολή της λειτουργίας του Πανεπιστημίου.
- ✚ Καλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας και όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας να παραιτηθούν από τις επιτροπές Υπουργείων στις οποίες συμμετέχουν προσφέροντας πολυσχιδές και πολυτιμότατο έργο.
- ✚ Δηλώνουμε έτοιμοι να προβούμε σε απεργία διαρκείας από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο απέχοντας από κάθε διδακτικό και διοικητικό έργο.

Τα μέλη του Συλλόγου θεωρούμε ότι είναι απολύτως αναγκαίο να εναντιωθούμε όλοι μαζί στα σχέδια του Υπουργείου που απειλούν με μαρασμό και καταστροφή το Πανεπιστήμιο. Είναι ιστορική ευθύνη όλων μας να προασπίσουμε το Πανεπιστήμιο που αγαπούμε και υπηρετούμε ευσυνείδητα και υπεύθυνα, χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα και στο κύρος της παρεχόμενης παιδείας.